

Hörösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18.
Telefon 60; este és ünnepnap: 409.

Felelős szerkesztő:
M I G E N D D E Z S Ó

Ára hétköznap 14, vasárnap 20 fillér.
Előfiz.: 1/4 évre 9.80, 1 hónapra 3.40 P.
Postatakarékpénzt. csekkzsla: 34.141.

Békéscsaba iparostársadalma hivatása magaslatán állva szolgálja a nemzeti közösséget

Fontos iparoskérdésekkel foglalkozott a Békéscsaba és Vidéke Ipartestület évi rendes közgyűlése

Békéscsaba város iparostársadalma életében esztendőről esztendőre a Békéscsaba és Vidéke Ipartestület közgyűlése jelent a legnagyobb eseményt, mert ezen jönnek össze s tárgyalják meg iparosaink a nemzet egyik legértékesebb rétegének, az iparosságnak a problémáit.

Idei évi rendes közgyűlését március 5-én, vasárnap délután 3 órakor tartotta meg a Békéscsaba és Vidéke Ipartestület. A kedvezőtlen, esős, havas időjárás ellenére városunk iparosai szép számban jelentek meg a közgyűlésen, melyen Békéscsaba város I. fokú iparhatóságát dr. Francziszky Lajos, a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamarát dr. Szekeres Ferenc képviselte.

A Hiszekegy vezette be a közgyűlést, majd Leel-Ösy Albert elnök üdvözölte szeretetteljes, közvetlen szavakkal a megjelenteket.

A tárgysorozat első pontjaként az előjárásnak az 1943. évi működéséről szóló jelentését tárgyalta le a közgyűlés.

A jelentéshez Csujnyik Lajos szöveghez hozzá szól. Köszönetet mondott a tagoknak azért a megértésért, melyet az iparosok háza iránt tanúsítanak. Közölte, hogy az aggokháza céljára 7346 pengő gyűlt már össze s remélhető, hogy az aggokháza rövidesen meglesz. A következő felszólaló, Irinyi Illés az anyagellátás kérdését vetette fel. Kiemelte, hogy a magyar kézműveskisiparos minden időben, a legnehezebb körülmények közt is megállta helyét s most is teljes mértékben teljesíteni akarja kötelességét. Ezt azonban csak úgy teheti meg, ha dolgozni tud. A munkához anyag kell s a látszat az, hogy anyag van is, de — feketén. A kisiparos nem akar feketézni, mert tudja, átérzi, hogy a feketézéssel a nemzeti közösség ellen vétene. Fontos, hogy a feketépiacot az egész vonalon lefődjék, hogy a kisiparos rendes úton hozzájusson a szükséges anyaghoz. A továbbiakban szóvá tette a háborús vagyonok, az új gazdagok problémáját is. Kívánatosnak tartaná, ha a Békéscsaba és Vidéke Ipartestület

is felemelné szavát annak érdekében, hogy a háborús vagyonokat vizsgálják felül.

Irinyi Illés után egymásután emelkedtek fel városunk iparosai szólásra. Ugyyszólván valamennyi szakma képviselője hozzászólt az évi jelentéssel kapcsolatban az anyagellátás kérdéséhez. Másfelőlán át hangzottak a panaszok, illetve az észrevételek. Valamennyi felszólaló ajkát az a szándék nyitotta szólásra, hogy a helyzet őszinte feltárása mellett meg-

találják a nehézségek, bajok orvoslásának módját.

Leel-Ösy Albert a felszólalásokra adott válaszában közölte, hogy az ipartestületek elnökeinek értekezletén az IPOK elé terjeszti a békéscsabai iparosság észrevételeit.

Zsíros Pál javasolta, hogy az Ipartestület havonként egyszer tartson panasznapot, hogy az iparosság ezen megtárgyalhassa az őt érintő ügyeket.

Szabó Károly kérte az iparkamara kiküldöttét, hogy a közgyűlésen elhangzott panaszokat és előterjesztéseket a kamara hozza tudomására az iparügyi miniszternek. A panasznapok megtartása helyett helyesebbnek tartaná, ha időnként a szakosztályok vezetőiből megalakítandó bizottság ülne össze az iparoskérdések megvitatására.

A közgyűlés Leel-Ösy Albert értékes felvilágosító szavai után Szabó Károly javaslatát tette magáévá.

Dr. Szekeres Ferenc iparkamarai kiküldött válasza után az anyagellátással kapcsolatban elhangzott panaszokra. Közel másfélórás beszéd-

ben részletesen tájékoztatta hallgatóságát a helyzetről. Kiemelte, hogy a probléma nem csabai, nem is magyar, hanem európai, sőt világprobléma, amit a háborús helyzet idézett elő. Másutt még nagyobb problémák vannak, mint nálunk. Megállapítható, hogy a magyar kézműveskisipar most is hivatása magaslatán áll. Köszönetet mondott a békéscsabai iparosságnak azért, hogy a sok nehézség ellenére is keményen helytáll s becsülettel végzi kötelességét. Számunkra most az a legfontosabb — hangsúlyozta —, hogy a legnagyobb értéket, életünket, a nemzetet megmentsük az egész világon dúló viharból, hogy biztosítsuk a jövőt.

Az iparosság nevében Leel-Ösy Albert mondott köszönetet dr. Szekeres Ferencnek a tájékoztatásért.

A szokásos jelentések, a zárszámadás és a folyóévi költségvetési előirányzat elfogadása után részleges tisztújításra került a sor. Tizenkét előjárásági rendes tagot, négy előjárásági póttagot, az ipartestületi szék négy tagját, a számvizsgáló bizottság három rendes és három póttagját választották meg. Egyhan-

Kemény harcok Sepetovkától nyugatra

Berlin, március 7.

Az érdeklődés középpontjában a keleti front déli szakaszának harcai állnak. A bolsevisták ezen a szakaszon arra törekzenek, hogy a Sepetovkától nyugatra megindított és folytatott támadással nagy propagandatőkét kovácsoljanak maguknak. Itt néhány helyen kezdeti sike-

reket értek el a bolsevisták. Zsukov szovjet tábornagnak 35 lövészhadosztályon kívül 8 páncéloshadtest áll rendelkezésére. Felismerhető, miszerint a bolsevistáknak az a szándékuk, hogy itt vívják meg a döntő csatát s hogy a Kormányzóság délkeleti részét, a román Kárpátok nyugati szegélyét s Besszarábiát akarják megszerezni. A bolsevistáknak

Sepetovkától nyugatra kemény harcban sikerült a német erőket némileg visszanyomni, de ezt a gyalogosok nagy veszteségével fizették meg. Spolától nyugatra a szovjet két helyen betört a német állásokba. Erre a német főerevonalat hátrább helyezték, mire a szovjet támadás elakadt.

Békéscsaba népe szeretettel várja Beliczey Miklós főispánt és dr. Bencs Zoltán országgyűlési képviselőt

Mint már jelentettük, Beliczey Miklós főispán vármegyei felvilágosító körúta során március 11-én, szombaton délután látogat el Békéscsabára, hogy a város lakosságát tájékoztassa az időszzerű kérdésekről. Szombaton délután 4 órakor lesz az ér-

tekezlet a Vigadóban, melyet előreláthatóan zsűfólásig megtölt majd városunk népe. Beliczey Miklós főispán mellett dr. Bencs Zoltán, kerületünk országgyűlési képviselője is ellátogat ezalkalommal hozzánk s szintén beszédet mond, melyben a magyar

élet legfontosabb problémáira világít rá. Békéscsaba népe őszinte szeretettel várja mind Beliczey Miklós főispánt, mind pedig dr. Bencs Zoltán országgyűlési képviselőt, akiknek a helyzetet feltáró tájékoztatói iránt érthetően óriási érdeklődés nyilvánul meg.

gúlag a következők kerültek a fenti tisztségekbe:

Elöljárósági rendes tagok: Farkas János kárpitós, Fabulya Pál kőműves, Hrabovszky Pál ács, Kován Mihály szabó, Stricz Sámuel szücs, Vinyiczai János cipész, Blahut Károly nyomdász, dr Bertók László lakatos, Molnár Béla kötsző, Mészáros János villanyszerelő, Vleskó Ferenc fényező, Csijernik Lajos szabó.

Elöljárósági póttagok: Kiss József fodrász, Timkó József szücs, Tarczali János hentes, Orvos András csizmadia.

Az Ipartestületi Szék tagjai: Szabó Károly lakatos, Laczó Mihály hentes, Achim László molnár, Vantara János szücs.

Számvizsgáló bizottsági rendes tagok: Havran Ernő asztalos, ifj. Hosszú Máttyás kőműves, Sipka Rezső órás.

Számvizsgáló bizottsági póttagok: Molnár József fogműves, Hricsovinyi Mihály nőiszabó, Steigerwald Ernő hangszerész.

Otthoni kapnak az elagott iparosok

A közgyűlés ezután az indítványokat tárgyalta. Két indítvány került szönyegre. Csijernik Lajos indítványozta, hogy az elagott iparosok otthonának kérdésével foglalkozó választmányba a jelenlegi nyolc tag mellé még négy tagot küldjön ki a közgyűlés. Ezzel kapcsolatban bejelentette, hogy a választmány pályázatot adott be a volt Arvay-féle ingatlanra. Ezen szeretnék felállítani az aggok házát.

Szabó Károly örömét fejezte ki afölött, hogy az aggok otthonának kérdése a megvalósulás útjára jutott. A csecsemő, ha megszületik — mondta — nyilván tartják. Ha felnő, átveszi az iskola, majd a levanteintézmény s a férfiakat később a honvédség. Az iparos általában hatvan esztendőskoráig tud dolgozni, akkor azonban kihull kezéből a szerszám. Vannak, akik önhibájukon kívül olyan helyzetbe jutnak, hogy képtelenek biztosítani megélhetésüket. Sajnos, ezek nagyrésze teljesen magáramarad, jóformán senki sem törődik velük. Ezek részére kell az aggokháza, ezekért fontos, hogy a békéscsabai iparosság régi célja, az aggokháza minél előbb meglegyen. Ha áldozatra van szükség az aggokháza felállításához, hozzuk meg az áldozatot is. Legyen szívügyünk az aggokháza, mert önmagát becsüli meg az iparosság felállításával.

A közgyűlés Szabó Károly felszólalása után elfogadta Csijernik Lajos indítványát s felhatalmazást adott az aggokháza választmányának a szükséges további teendők elvégzésére.

Ifj. Hankó Máttyás azt indítványozta, hogy az iparosnevelés ügyének tanulmányozására küldjön ki bizottságot a közgyűlés. Meggyőző érvekkel domborította ki az indítvány, mennyire fontos, hogy az iparosnevelés minél jobb, tökéletesebb legyen. A közgyűlés egyhangúlag, nagy helyesléssel tette magáévá az értékes javaslatot.

Leel-Ösy Albert zárószavaival ért véget a közgyűlés, mely városunk iparosainak seregszemléje volt s nagyszerű bizonyosságot adott arról, hogy a magyar iparosság a történelmi időkhez és önmagához, múltjához, hagyományaihoz méltó komolysággal, nagy feladatát átérezve szolgálja ma is a nemzetet, azt a közösséget, melynek egyik legértékesebb alkotó eleme.

Ellentétes hírek a finn kérdéssel kapcsolatban

**Paasikivi nem Stockholmba, hanem Moszkvába utazik
Moszkva nem enged feltételeiből**

Zürich, március 7.
Moszkvai politikai körökben úgy tudják, hogy a szovjet kormány hajthatatlanul kitart a Finnországnak tett fegyverszüneti feltételek mellett. Ezek a feltételek — vélik Moszkvában — előzékenyebbek, mint ahogyan bárki is elképzelhette volna. (MTI)

London, március 7.
A Morgen Tidningen, amelynek főszerkesztője pénteken Helsinkiben tartózkodott, ma első oldalon jólétesült helyről származó jelentést közöl, amely szerint Paasikivi volt miniszterelnök nem tér vissza Stockholmba, hanem a legközelebbi napokban Moszkvába utazik. Elutazásának napja még nem ismeretes, de az erre vonatkozó elhatározás közléte a legrövidebb időn belül várható. A stockholmi lap jelentését

más oldalról nem erősítették meg. Stockholmban növekszik a nyugtalanság a finn döntés elhúzódsága miatt. A moszkvai rádió szombaton este foglalkozott a finn kérdéssel és óva intette a finneket a halogatástól. A moszkvai rádió előadója hosszabb idő óta először ismét vitába szállt a finn kormánnyal és hangoztatta, hogy az oroszok semmi körülmények között sem egyeznek bele abba, hogy a döntést halogassák. A helyzet nyílt állásfoglalást követel. Az orosz rádió figyelmeztetését a moszkvai lapok is hangsúlyozzák. Mindezekkel a jelentésekkel ellentétben a svéd politikai körök a kilátások tekintetében kissé derülátóbbak, mint szombaton voltak. Ezekben a körökben vasárnap este hangsúlyozták, hogy »valami törté-
nik«.

Polgári Honvédelmi Érdemkereszt

Budapest, március 7.
A Kormányzó Ur Öföméltósága március 1-én Polgári Honvédelmi Érdemkereszt elnevezéssel új magyar kitüntetés alapított. A kitüntetésnek három fokozata van, arany, ezüst és bronzkereszt. A kitüntetés a Kormányzó Ur Öföméltósága a honvédelem érdekében háború idején kiváló buzgalommal és áldozatkészséggel teljesített, különösen hasznos szolgálatokkal érdemeket szerzett

polgári személyek részére fogja adományozni. Elsősorban tehát a szorosán vett hadiipari termelést irányító és végző személyek, de rajtuk kívül általában a háborús termelésben foglalkoztatott, továbbá a honvédelem érdekében munkaterületükön szolgálatot teljesítő és érdemeket szerzett személyek részesülnek majd ebben az új értékes kitüntetésben. (MTI)

A háború legnagyobb légicsatája Berlin fölött

Nagy veszteségeket szenvedtek az angolszászok

Berlin, március 7.
Az Interinf értesülése szerint hétfőn délelőtt körülbelül 11 óra 30 perctől kezdve Németország egész északnyugati és középső részén a Zuider-tóól egészen a Havel-tavakig a háború legnagyobb légicsatája zajlott le. A berepülő északamerikai bombázókat rendkívül erős német vadász romboló erők folyamatosan támadták és a légelhárító útegek százezrek tüze a támadókat újabb kitérő műveletekre kényszerítette. Az északamerikai berepülés közvetlen vonalban a birodalmi főváros ellen irányult. A német légvédelem várta a támadást, miután a két első északamerikai előretörés meghiusult. Az északamerikai bombázók szorosán zárt kötelékekben repültek és rendkívül erős vadászvédelem, valamint hosszútávú vadászokételek mindkét oldalról védelmezték. A kötelékeknek már a nyugati határra való érkezésénél az volt a benyomás, hogy az Egyesült Államok a brit légierő

vadászgépeiben a lehető legnagyobb védelmet állította ki, hogy ezúttal végre tudják hajtani az előretörést Berlinig. Berlinben röviddel 13 óra után légiradió volt. Ebben az időben a német vadászok többsége már légiharcokat és ellenséges bombázók lelövését jelentette. Már akkor az volt a benyomás, hogy az ellenséges vadászvédelemnek nem sikerült megvédeni a bombázó erőket a német vadászok szívós és szünet nélküli támadásai ellen. A berepülés vonaláról már jelentették, hogy sok ellenséges repülőgép lezuhanását figyelték meg.

Zürich, március 7.
A háború legnagyobb légicsatájában — ahogy Berlinben jellemzik a hétfőn Berlin fölött vívott légiütközetet — másfélezer repülőgép vett részt. A légiütközetben 68 amerikai repülőerő és 11 amerikai vadászgéppusztult el. Az angol légirajok veszteségét még nem közölték. Nagy-

Berlin fölött egy óráig, a külvárosok fölött még tovább tartott a légiharc. A ledobott bombák Berlin külvárosaira estek.

Más amerikai légirajok hétfőn Franciaország ellen intéztek támadást, de ezúttal nem az északi rész, hanem Bordeaux vidéke ellen.

Mindenfelől

Szerette, nagyon szerette férjét Fuják Istvánné tiszaföldvári asszony. Az ember a napokban meghalt. Fújáknét annyira megtörte ura halála, hogy önmaga is véget akart vetni életének. Nem tudta áttörni a gyász fekete falát, pedig ott volt mellette kisgyermek, csecsemője, aki az életet kérte, követelte tőle. A szerencsétlen asszony csecsemőjét hátára kötötte és vele együtt ugrott a Tiszába. Halászok rohantak hozzájuk, hogy megmentsek őket. Ki is húzták az anyát, de a drága csöppség, a kised már halott volt. A gyermeket édesapjával együtt temették el.

Megrendítő dráma történt a kiskunhalasi Palata-pusztán. Kis Csicseri István földműves vadházasságban élt Hegedűs Mária 24 esztendősnél. Az ember az asszonyt most agyonszúrta. Borzalmas tettének elkövetése után elszökött, de a esendörök elfogták s átadták a kalocsai ügyészségnek. Kis Csicseri József hamarosan a bíróság elé kerül, hogy feleljen tettéért.

A horvát államfő, a Poglavnik testőrségének legújabb évfolyamát kiképzésre Németországba vitték. Az usztasa-századból álló csapat már el is utazott Zágrábból a Német Birodalomba.

Héjja Péter makói gazdálkodó 130 métermáza búzát eltitkolt. Egy rejtett tárházban volt a búza, melyet a galambok szeretettel látogattak. A madárkák búzát szórtak el a gazda háza előtt. Ezek a búzaszemek keltették fel a figyelmet Héjjára, aki aztán bíróság elé került. Közellátási vétség címén 15 ezer pengő pénzbüntetésre ítélték a galambok által leplezett Héjját.

Nápolyi jelentés arról ad hírt, hogy ott borzalmas vasúti szerencsétlenség történt. Egy alagútban következett be a szerencsétlenség, melynek nem kevesebb, mint ötszázegy halálos áldozata van. Az emberek túlnyomó többségét az alagútban összűrsűrűsödött gáz ölte meg.

Az anya, akinél jobban senki nem szereti gyermekeit, vásárolni ment. Két csöppjét otthon hagyta. Egyedül maradtak a gyerekek a lakásban. Játszottak boldogan, vidáman s játék közben valahogy kidöntötték a kályhacsövet, mely rájukzuhant. Tűz keletkezett s a négyéves Jánoska és a két éves Éva súlyosan összeégett. Kórházba vitték őket s betegágyuknál éjjel-nappal ott sir anyjuk: Hegyeshalmi János nagykanizsai festőmester felesége.

Gazdag tartalom, remek kiállítás, ez a legújabb számú

Magyar Futár
Kizárólagos terjesztő Békéscsabán a TURUL Keresztény Sajtóiroda.

ÁRPÁD Filmszínház

Előadások: hétköznap fél 6, fél 8, vasárnap fél 2, fél 4, fél 6, fél 8 órakor

Kedd
Szerda
Csütörtök
Péntek

Aranypáva

PÁGER ANTAL

SULYOK MÁRIA

SZELLAY ALICE

SZINHÁZ

Az első

Kerecseny Kiss Márton remek darabja került bemutatásra hétfőn este. A háromfelvonásos színmű egész felépítéséből, minden jelenetéből kiviláglik, hogy írója látó szemmel nézi az életet, a pedagógus tiszta szándékával boncolgatja az ember földi életének problémáit. Kerecseny drámai események zuhatagával hirdeti a nagy igazságot, hogy életünk tengelyében az utód, a gyermek áll, a gyerek szenteli meg, teszi magasztossá földi pályafutásunk harcát, az utód tiszta szemének tündöklő sugara von glóriát a köré a töviskoszorú köré, mely láthatatlanul ott van minden ember fején.

A Balogh-társulat az idej legjobban előadást nyújtva hozta színre a darabot. Minden szereplő a helyén volt, mindegyik láthatóan és érezhetően képességei legjavát adta, hogy játéka méltó legyen az író nemes céljához.

Korándy, ez a nagytehetségű, sokoldalú színész soha nem adhatott annyira biznyságot emberábrázoló képességeiről, mint Szabó Imre életből vett, remekül megmintázott szerepében. Szinte lenyűgözte a közönséget. Minden mozdulatának jelentőséget adott a szerep tökéletes átélése. Alakítása fejletlenül marad s méltán kér helyet a csabai színpadon szerepelt legjobbak: Somlay Artur, Kiss Ferenc, Nagy István, Szilágyi Szabó Eszter, Tolnay Klári teljesítménye mellett. Mellette a többiek játéka is összehasonlíthatatlanul nagyobb művészi élményt jelentett, mint sokszor egy egész mai operett előadása. Somló az eszelős, repülő vágyó, kevésszavú férfi lelki világát beszédesen, megkapó hatással tárta fel, kabinetalakítást nyújtva. Vértess Nelly meddő, gyermek után vágyó asszonya megrikatta a nézőket. A második felvonás fináléjában szinte szárnyalt. Morvay Drágyi közhely legelőt a darabnak, mert szerepében olyan hangszert kapott, melyen biztos kézzel játszott, lélekhez szólóan, finoman, szépen. Solyomossy sánta Baloghja az est egyik fénypontja. Az özevgy, új asszonyt, gyermekeinek új anyát kereső férfi érzéseit tolmácsolta nagyszerűen. Somló Mária Gál nénije és Mészáros Jani bácsija hamisítatlanul árasztotta a falu levegőjét. Németh, Mokos, Burányi és Nagy Sándor részese a sikernek.

Külön kell szólnunk a rendezésről, mely ennyire jó csabai színpadon még soha nem volt. A szükséges technikai berendezés hiányosságát különösen a vihar érzékeltetésével nagyszerűen hidalta át Balogh rendező ötletessége.

A remek darabot ma biztosan zsűfolt nézőtér előtt mutatja be a társulat, mert aki szereti a komoly színművet s a jó előadást, az megnézi »Az első«-t.

Műsor:

Csütörtökön: Tabáni orgonák.
Pénteken: Kaméliás hölgy.
Szombaton, vasárnap délután és este: Elveszem a feleségem.
Hétfőn: Tábornokné.
Kedden: Szerető fia, Péter.

**Gumitalpú
vászoncipő
(tornacipő)**
kapható a Körösvidék-bolt
Cipőosztályára

Szófia cáfolja a Bulgáriáról terjesztett hazug híreket

Szófia, március 7. Külföldön olyan hír terjedt el, hogy a bolgár külügyminiszter tárgyalást folytatott a török követtel azért, hogy tájékozzódjék a különbéke feltételeiről. Hivatalos bolgár helyen közölték, hogy ez a hír légbőlkapott és valótlan.

Törökországot nem lehet kényszeríteni a háborúba való belépésre

Adana, március 7. A közelkeleti rádió jelenti Ankarából, hogy török körökben kijelentették, hogy a katonai tárgyalásokon kívül a diplomáciai tárgyalás is megszakadt Anglia és a török külügyminisztérium között. Törökországban az az általános felfogás uralkodik, hogy az országot nem lehet kényszeríteni a szövetségesek oldalán való hadbalépésre.

„Gépek, amelyek megnyújtják a kisiparos kezét...”

Az iparos-közműhelyek jelentősége

Kormányzatunk kisipari vonalon is elősegíti az iparostársadalom boldogulási lehetőségeit. A gyáripar előnyeit különféle akciókkal igyekszik ellensúlyozni. Ennek a célnak az érdekében helyezte az utóbbi időben előtérbe az iparügyi kormányzat a kisipari közműhelyek kérdését. A közműhely jelentősége legszembetűnőbben abban a megfogalmazásban jut kifejezésre, hogy a gyáripar előnyeit kívánja az iparosnak nyújtani a közműhely, hogy ezek a gépek megnyújtják az iparos kezét és támogatói legyenek tömeges rendelkezési lebonyolításánál.

A közműhelyek felállítására kétségtelenül jelentős állomását jelzi a kisipar fejlődésének. A közműhelyek gépi berendezésével rengeteg időmegtakarítási lehetőség nyílik az egyes vidékek iparossága részére. Ezenfelül természetesen más igen mélyreható célokat is szolgál. Fel-emeli a kisipar társadalmát és olyan anyagi segítséghez juttatja, amely a munkában nyújt segítséget. Közműhelyeket főleg azokban az iparágakban állítanak fel, amelyekben az ipar folytatásához és a munkák elvégzéséhez sok esetben olyan drága munkagépek szükségesek, amelyeket az iparos a maga kis tőkájával nem tud mindig megszerezni.

Elsősorban szükséges a közműhelyek felállítására a fiai — asztalos, ács, bognár — szakmákban, ahol 10–12 gép is szükséges néha az iparos munkájához.

A gépek természetesen drágák és a mai háborús világban még akkor sem szereshetők be, ha az iparosnak esetleg megfelelő tőkéje lenne azoknak megvásárlásához. A közműhelyek célja a kisiparosok támogatása, mégpedig oly módon, hogy a gépi felszereléssel nem rendelkező kisiparosok munkájukat egyszerűbben és olcsóbban tudják elvégezni a közműhelyekben rendelkezésre álló gépek segítségével. Lényegében tehát ez az

iparosok segítésének egyik legjobban bevált rendszere. A kisiparos a munkájához szükséges anyagot beviszi a közműhely telepére, ott mérsékelt géphasználati díj ellenében feldolgozza, majd pedig a kész alkatrészeket ismét visszazárítja műhelyébe. A közműhelyeknek különösen ma igen fontos a szerepük, mert azok közvetve honvédelmi célt is szolgálnak.

Az iparügyi miniszter felismerve a közműhelyek munkájánál szerzett igen kedvező tapasztalatokat, a mai nehéz beszerzési viszonyok ellenére is igyekszik újabb és újabb közműhelyeket felállítani. Természetesen a közműhelyek felállítása ma sok esetben áthidalhatatlan akadályokba ütközik, így különösen csak a háború után várhatjuk a közműhelyek rendszerének igazi fénykorát. Az első közműhelyt az iparügyi kormányzat Marosvásárhelyen állította fel. Jelenleg Marosvásárhelyen kívül Egerben, Sopronban, Kassán és Kolozsváron van közműhely. Debrecenben, Szatmárnémetiben és Pécsen ugyancsak igen előrehaladott állapotban van a közműhelyek megszervezése. Az átmegszakított idején a hadiüzemek munkásait ezek az intézmények vezetik majd vissza a kisipari műhelyekbe, hogy a háború utáni tömeg- és típusrendeléseknek eleget tudjanak tenni.

Békéscsabán, a körösöntúli villanegyedben,

Perényi-u. 2 szám

alatti sarokháznak háromtized-része szabadkézben

azonnal eladó.

Békebeli anyagból kitűnően épített ház. Megvett rész azonnal birtokba vehető bővebbet: Donner Kornél ny. min. tanácsos, Budapest, II., Ady Endre-utca 6.

CSABA MOZGÓ

Előadások kezdete: hétköznap fél 6, fél 8; vasárnap fél 2, fél 4, fél 5, fél 8

Kedd
Szombat

TONELLI

F. Marian
W. Markus
Mady Rahl
A. Hehn

Az Auróra szerdai hangversenye és Veress Sándor csütörtöki ismeretterjesztő előadása

Mint már megírtuk, Veress—Végh hegedű-zongora estje szerdán este lesz a Városi Színházban. A két kiváló művésztől Veracini, Bach, Bartók, Veress, Farkas Ferenc műveit halljuk. Sajátos jelensége korunk haladó szellemű zeneköltőinek az elfordulás a nemrég mult romantikus, majd eklektikus zenéjétől és bizonyos viszonylatban visszatérés a Bach-korabeli izléshez. Nem véletlenség ez, hanem a természetes fejlődés útja, mert minden okunk megvan annak feltételezésére, hogy ez az izlés-változás egy új klasszicizmus kialakulása felé vezet.

Csütörtök este 6 órakor a Közművelődésháza dísztermében Veress Sándor tart a magyar népdalról rádióerősítéses gramofonnal illusztrált előadást. Az időszzerű téma, mely egy fokozottabb magyar öntudat kialakításának egyik igen fontos eszköze, elsősorban kell, hogy érdekelje azokat, kiknek a nemzet nevelésébe befolyásuk van, tehát tanítókat, tanárokat, lelkészeket, de kell hogy érdekeljen minden művelt embert, mert sajnálattal kell bevallanunk, hogy a magyar népdal körül még mindig sok a félreértés. Remélhető, hogy az előadás nagyszámú közönség előtt kerül sorra.

ERAFIT

TUBUSOS CIPŐKRÉM

minden színben, gazdaságos, tükörfényt ad.

ERADAIN

folyékony antilop tisztító minden színben, a harisnyát nem fogja. Kapható

a Körösvidék-boltban

Iparjogosítvány kiadásának megtagadása ellen a közigazgatási bírósághoz panasznak nincsen helye

A m. kir. közigazgatási bíróság hatáskörét az ipari közigazgatás jogterületén jelenleg egvedül az 1936:VII. t. c.-nek az 1922: XII. t. c. 70. §-ának helyébe lépett 19. §-a (6) bekezdésében állapítja meg azáltal, hogy az iparüzési jognak ugyanezen § második bekezdésében meghatározott esetekben történt elvonása tárgyában a m. kir. közigazgatási bírósághoz halasztó hatályú panaszt enged. Az iparjog körébe tartozó egyéb vitás kérdéseknek, így az iparüzési jogosítvány megadása, továbbá az iparüzési jognak az 1936:VII. t. c. 19 §-ának második bekezdésében nem említett okból történt megvonása tárgyában felmerült jogviták elbírálását azonban sem az idezeit, sem más törvényes rendelkezés nem utalja a magyar királyi közigazgatási bíróság hatáskörébe. A m. kir. közigazgatási bíróság ennek megfelelően ilyen panasz ügyében hatáskörét lezállította és a panaszt végzéssel visszautasította.

HÍREK

— **Üzenet a frontról.** Dercska Pál békéscsabai honvéd az F. 112 tábori postaszámon üzeni kedves jó szüleinek, testvéreinek, S. M. leánynak, rokonainak, ismerőseinek, hogy jól van, nagyon sokat gondol rájuk. A csomagot, amit bajtársaival küldtek részére, megkapta. Örömmel közli, hogy a hazáról küldött leveleket rendszeresen megkapja.

— **Halálozás.** Dobay Kálmán gyógyszerész és földbirtokos f. hó 3-án Budapesten elhunyt. Halála Békéscsabán széles körökben kelt mély részvétet. Itt született és innen származott később el, de haláláig számos rokon és baráti kapocs fűzte városunkhoz. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz Békéscsabán a Széchenyi ligeti temető kápolnájából.

— **A zágrábi székesegyházban** vasárnap helyezték el Zrinyi János Antal hamvait. Az utolsó Zrinyi holttestét a horvát Sárkány Lovagrend nemrégiben szállította haza Grácból. A hamvakat mise után a főoltár alatti kriptában Frangepán hamvai mellett helyezték örök nyugalomra.

— **Éleslövészet.** A honvédség f. hó 16, 17, 18, 20, 21, 22-én 7 órától 13 óráig és 23-án 14 órától 23 óráig Okigyóson éleslövészetet tart. A lövőterületén felállított biztonsági örök figyelmeztetéseknek mindenki tegyen eleget. A lezárt területen minden házat és tanyát ki fognak üríteni, úgyhogy ott élőlény ne maradjon, mert azok épségben maradásáért a kincstár felelősséget nem vállal. Aki a lövészet közben, vagy után, fel nem robbant löszert, vagy gránátot talál, ne nyúljon hozzá, hanem feltűnő módon megjelölve azonnal jelentse az újkigyósi csendőrségnél, hogy azokat felrobbanthassák. Az esetleg előfordult mezői károkat ugyanott kell f. hó 24-e folyamán bejelenteni!

— **A gabona- és terménykereskedők** hétfőn is nyitvatartják üzletüket. A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter tájékoztató rendelkezést adott ki, melynek értelmében a gabona- és terménykereskedők (nagy- és kiskereskedők egyaránt) üzletüket a megállapított zárórarendelés keretén belül hétfőn is nyitvatartják.

* **Meghívó.** A Békéscsaba és Vidéke Iparosok Temetkezési Biztosító Egyesülete március 5-re hirdetett és határozatképtelenség miatt meg nem tartott évi rendes közgyűlése március 12-én, vasárnap délután 3 órakor lesz az Ipartestület nagytanács-termében. Elnökség.

— **Az asztalosmesterek szakosztálya** a rendes havi értekezletét szerdán este 7 órakor tartja az Ipartestület hivatalos helyiségében. Itt közöljük, hogy ezen értekezletét minden hó első szerdáján megtartja a szakosztály. Elnökség.

16 éven felüli
tanoncokat

hentes és mészáros szakmára felvesz

Steberl András

hentesárugyára, Gyula

Felelős kiadó Koppányi Gyula.

— **Nők álma: megoldódik a harisnyakérdés.** A textilipar a háborús nehézségek közül talál a hölgyközönség harisnyaelátása okozza a legnagyobb gondot. A hernyóselyem általános használatára túldrága, a műselyemből készült harisnyák ellen pedig igen sok a panasz. Hosszas kísérletezés után sikerült előállítani egy olyan speciális műszálát, amely a mosástól nem gyengül, tehát különösen alkalmas harisnyagyártásra. Az egyelőre „Perlon” néven szereplő műszál 65 százalékos kiórt tartalmaz. Látszólag ugyanolyan, mint a közönséges műselyem, azonban valójában ötvényszerű olyan tartós és valószínűleg forradalmasítja majd az egész textilipart. Hetven mosást bolyhosodás, szakadás nélkül kibír a Perlonrost harisnya, melyet egyelőre még nem gyártanak nagyobb mennyiségben, de valószínű, hogy az őszi idényben már általánosan kapható lesz.

Ujdonsági Olcsó, terjedelmes, legfrissebb képriporttal a

FILMHIRADÓ

képes művészeti hetilap

Ára csak 50 fillér!

Terjeszti a Turul Sajtóroda, kapható árusítóinál és a trafikokban.

— **Adományozás.** Zsiros Mihály és neje Tyirják Mária házaságuk 25 éves évfordulója alkalmából 100 pengőt, Toczky Mátyasné sz. Dolányos Judit elhunytakor koszorúmegváltás címén 20 pengőt adományoztak az Ev. Négyezet Szereteházára. — Gyevroszky Jánosné boldogult édesanyja emlékére 40 pengőt adományozott a szeretet házra. Az adományokért ezúton is hálás köszönetét fejezi ki a szeretet ház elnöksége.

— **Az AEGV Önképző Köre** a hadbavonultak hozzátartozóiért. Az Alföldi Első Gazdasági Vasút Önképző Köre 324 pengő 84 fillért adományozott a hadbavonultak hozzátartozói megsegítésére. A nemes adományért ezúton mond köszönetet a Békéscsabai Bajtársi Szolgálat és a Hadigondozó Szövetség.

— **Az óvóhelyen rendezkedett be a tolvaj.** Budapesten a tisztviselőtelepi elemi iskola altisztje az óvóhely felől gyanus neszt hallott. Lement és észrevette, hogy egy férfi fát aprít az óvóhelyen. Baltával hasogatta az egyik padot, hogy befűtsön vele a kályhába. Az altiszt rendőrt ment, aki igazoltatta az óvóhely lakóját. Bevitték a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy Gállér Izidor 34 éves napszámot fogtak el. Gállér bevallotta, hogy két nappal korábban beszállt a kályhába, ahol a fát aprította. A padot és a kályhát lefartatták és a rögtöntelítő bíróság elé állították.

— Ezen a héten a Szeberényi és a Varga gyógyszerár tart éjjeli szolgálatot.

— **Jeges fürdőt** vett a kerékpártolvaj. Szombathelyről jelentik: Az elmúlt napokban a késő éjszakai órákban egy hazatérő házaspár figyelmes lett egy férfira, aki egy kerékpár körül foglalatzkodott. Amikor a férfi meglátta őket, felugrott és a Gyöngyös patak jegén keresztül akart menekülni, azonban a vékony jégréteg beszakadt alatta és a derékig érő jeges vízben vergődött át a tulsó partra, ahol azután hamarosan eltűnt. Megállapították, hogy az ismeretlen egy kerékpárt lopott el és éppen le akarta szerelni, de megzavarták. Mivel az ellenkező irányból egy rendőr közeledett, nem volt más választása, mint a patakba való ugrás.

— **A vonat elé vetette magát egy gazdálkodó.** Nyiregyházáról jelentik: Megdőbentő öngyilkosság történt Tiszszentmárton és Mándok között. Balogh János 43 éves nyirkalászi gazdálkodó eddig még ki nem derített okból a vonat elé vetette magát, amelynek kerekei teljesen összeroncolták.

— **A szatmári diákok** a szegényekért. A szatmári Tanítók Háza internátusának 175 növendéke elhatározta, hogy havonta egyszer csak egyfél ételt eszik és lemond a vasárnapi fésztfáról. Az így megtakarított összeget a száz szegény gyermeket ékeztető református szegénykonyha eljaira ajánlották fel.

SPORT

Lelkiismeretesen
készül a Törekvés
első bajnoki
mérkőzésére

Pontot szerzünk vasárnap!
— ez a jelszó a liláknál

A NB II. Déli csoportjában március 12-én, vasárnap megindul a bajnoki küzdelem. Pályára lép a Törekvés is, mégpedig idehaza. A lilák első mérkőzésüket a Ganz TE együttesével játsszák. A csabai csapat lelkiismeretesen készülődik az első bajnoki összecsapásra. Az egyik közismert lila-fehér szurkoló így beszél a nagy mérkőzésről:

— A csoport legnagyobb tudású csapatai között ott van a Ganz is. Ennek ellenére bizalom munkáit teljes a Törekvés iránt. Az eddig látottak alapján merem állítani, hogy a Törekvés megállja a helyét. Meglepetést érzek s biztosra veszem, hogy az egyik pont Békéscsabán marad. Úgy látom, hogy a legendás lila-fehér lelkiségem feltámadt, töretlen ismét. Erre alapozom azt a véleményemet, hogy legalább döntetlen eredményt kiharcol a csapat. Remélem, hogy velem együtt minden szurkoló kint lesz a pályán s felzúg az erős biztatás:
— Hajrá Töri!

Képekben mutatja be a legújabb eseményeket

A SIGNAL

legújabb száma. Gyönyörű kiállítás, gazdag tartalom. Kérje minden Turul elárusítótól!

Irodalom

(Könyvek, folyóiratok ismertetése)

Nők az orvosnál

Frederich M. Loomis regénye

Dr Loomis nagyhírű amerikai orvos, aki első könyvében a rendelőszoba tragikus sorsú csesztjeinek különös világát eleventi meg. Loomis nőorvos, kinél mindenféle rangú ember megfordul: fiatal menyasszonyok, ifjú anyák, boldog és boldogtalan szerelmesek, — cserben hagyott leányanyák a ifjú asszonyok. A regény, túl a hivatásért élő orvos küzdelmes életén, nagyszabású társadalmi körkép is, amely teljes keresztmetszete a számunkra jóformán ismeretlen amerikai nagyvárosi és vidéki életnek. Ez a mély emberismerettel és finom lélekrajzzal írott regény minden asszonynak, de férfinak is fontos és tanulságos olvasmánya lesz. „Gondolat” kiadás.

A békéscsabai m. kir.

állami munkaközvetítő

hivatal közleménye

Munkát kapnak a hivatal útján:

- 1 parkőr, helyben.
- 25 napszám, helyben.
- 34 gazdasági mindenes (férfi), helyben.
- 12 pár arató, vidéken.
- 1 lakatossegéd, helyben.
- 1 szifgyártósegéd, helyben.
- 20 kömüves, vidéken.
- 20 ácssegéd, vidéken.
- 150 kubikos, vidéken.
- 1 udvaros, helyben.
- 4 lakatostanonc, helyben.
- 177 mezőgazdasági sommás, vidéken.
- 3 kovácssegéd, helyben.
- 2 vasöntősegéd, helyben.
- 1 timántanonc, helyben.
- 1 szobafestőtanonc, helyben.
- 4 kereskedőtanonc, helyben.
- 2 nőiszabó tanulóleány, helyben.
- 12 házt. mindenesnő, helyben.
- 2 bejárónő, helyben.
- 3 kocsis, helyben és vidéken.
- 10 gyári segédmunkásnő, helyben.
- 13 cipészsegéd, helyben.

Békéscsaba

új városi

térképe

teljesen átdolgozott kiadás

Kapható

a Körösvidék-bolt
papírosztályán

Apróhirdetések

Hirdetéseket déli 12 óráig vesz fel a kiadóhivatal. Apróhirdetési díj a feladáskor készpénzben fizetendő. Cím a kiadóban lévő hirdetésekre vidékieknek csak választékos ellenében válaszolhatunk. Jellegű levelek leadásakor a kiadóhivatalban 30 fillér bélyegdíj fizetendő.

Rövid zongora, egyenes húrozású, jökarban eladó, esetleg segédmotorért értékben elcserélhető. Nagy Pál, Orosháza, Allomás-utca 1.

Április 1-re konvenciósi bérlet keresek. Kinizsi-utca 5.

Szoptatós dadának mennék, vidékre is. Milykó Mátyásné, Prónay-u. 12.

Mindenesnőt, vagy bejárónőt keresek. Breznik-utca 3.

Felelős nyomdave: Szevcs András